

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1758

Vragen van het lid **Van Raak** (SP) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht dat er in Almelo per app gestemd kan worden* (ingezonden 25 april 2017).

Antwoord van Minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 8 mei 2017).

Vraag 1 t/m 5

Bent u betrokken door de gemeente Almelo bij de proef om per app te stemmen?¹

Hoe is het stemgeheim gewaarborgd als er via app wordt gestemd?

Bent u van mening dat ook bij een proef het grondwettelijk recht op het stemgeheim gewaarborgd moet zijn?

Vindt u het geoorloofd, juist nu bij de laatste verkiezingen het gebruik van technische hulpmiddelen onveilig is gebleken, een proef te beginnen met een app? Zo ja, waarom? Zo nee, wat gaat u hierop ondernemen?

Bent u bereid de evaluatie van de proef in Almelo ook naar de Kamer te sturen?

Antwoord 1 t/m 5

Ik ben niet betrokken bij de plannen die de gemeenten Almelo, Emmen, Hollands Kroon, Molenwaard en Lingewaard hebben om proeven te doen met het stemmen per internet (met gebruikmaking van een app). Ik heb derhalve ook geen kennis over de beoogde werking van de app en over de wijze waarop het stemmen zou moeten verlopen, noch kan ik overzien of de waarborgen waaraan het stemmen moet voldoen zijn verzekerd. Overigens is uit navraag in Almelo gebleken dat er nog niet was besloten om tijdens komende gemeenteraadsverkiezingen inderdaad een schaduwverkiezing met de app te organiseren.

Het standpunt van het kabinet is dat aan het stemmen per internet veel risico's kleven. Die risico's zijn de afgelopen periode alleen maar toegenomen, als gevolg van cyberdreigingen. Het is zeker niet te verwachten dat die tendens de komende tijd zal afnemen.

De Grondwet bepaalt in artikel 59 dat alles wat het kiesrecht en de verkiezingen betreft bij wet wordt geregeld. De wijze waarop gestemd wordt, moet derhalve in wet- en regelgeving zijn verankerd. De wet- en regelgeving is

¹ <http://m.rtoost.nl/nieuws/nieuwsItem.aspx?nid=267462>

thans dat de enige in Nederland toegestane manier van stemmen is met een papieren stembiljet dat in een stemhokje, in het stemlokaal, wordt ingevuld. Dat geldt voor de verkiezingen van de gemeenteraden, provinciale staten, algemene besturen van waterschappen, Tweede Kamer en het Europees Parlement. Tevens geldt dat voor landelijke raadgevende referenda. Hoewel ik uiteraard waardering heb voor het feit dat gemeenten willen meedenken over de wijze waarop het stemmen in Nederland in de toekomst zou moeten worden geregeld, ben ik van mening dat de genoemde gemeenten hier prematuur handelen. Ik heb dit ook aan de betrokken gemeenten laten weten. Wil een proef, in welke vorm dan ook, met elektronisch stemmen zinvol zijn dan dient vooraf duidelijk te zijn welke eisen er door de rijksoverheid gesteld zijn aan de systemen die gebruikt worden. Waarbij het essentieel is dat, onafhankelijk van welke leverancier dan ook, transparant en controleerbaar is hoe de systemen werken en hoe voldaan wordt aan waarborgen zoals het stemgeheim.